

RESUM EXECUTIU

L'ESTAT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT A LES COMARQUES GIRONINES

*Diagnòstic de les polítiques locals
de cooperació i propostes operatives*

COOR
DINA
DORA

1. INTRODUCCIÓ

A nivell internacional, actualment s'han d'afrontar reptes transcendentals a nivell econòmic, social i ambiental que condicionen tant el present com el futur. El context de crisi sistèmica actual, agreujada amb les conseqüències de la crisi sociosanitària de la COVID-19 ens interpel·len a **replantejar els reptes prioritaris en el context en el que opera la cooperació al desenvolupament**

A més a més, les **recents eleccions municipals** que provocaran la configuració de **nous governs** i els resultats de les quals han comportat a comarques gironines, com a arreu, un cert **augment de la representació institucional de l'extrema dreta**, marquen un moment clau per tornar a posar a l'agenda social i política la importància de la cooperació internacional al desenvolupament com a eina de transformació social i de solidaritat amb projecció internacional, que aglutina l'acció de molts actors tant de caràcter local com global.

La diagnosi que es presenta permet:

conèixer l'estat de la qüestió a comarques gironines

ampliar el coneixement de la ciutadania entorn la cooperació

plantejar propostes operatives que fomentin l'aposta dels governs locals en cooperació

2. ORIENTACIÓ ESTRATÈGICA

CONCLUSIONS

L'enfocament més estès a comarques gironines **no és l'Enfocament de gènere i basat en drets humans**, sinó en el tradicional enfocament basat en necessitats.

S'evidencia una **manca de planificació estratègica** de les polítiques públiques de cooperació al desenvolupament: els pocs ajuntaments que hi aposten, actuen segons demandes de les entitats, no pas des d'una planificació estratègica de l'administració. Això es plasma en que a dia d'avui **la gran majoria dels ajuntaments gironins no tenen un pla director de cooperació actualitzat.**

Això comporta que no hi hagi marcades prioritzacions sectorials ni geogràfiques en l'actuació municipal. A nivell sectorial sí que s'observa, però, certa prioritziació de temàtiques com la defensa i promoció dels drets humans (sobretot el dret a refugi i a la mobilitat humana, en tant que territori fronterer), la justícia de gènere i el foment de la pau. pel que fa a les prioritats geogràfiques, ho són bàsicament en funció de les demandes de les entitats del propi municipi.

Inexistència d'espais de coordinació estratègica: la Generalitat no té desplegada la seva estructura de cooperació a la demarcació, i tampoc té estructurat **cap mecanisme estable i efectiva de suport de l'ACCD al conjunt d'ens locals gironins, ni de transmissió de les orientacions estratègiques acordades a nivell català.** A nivell gironí, tampoc hi ha cap espai de coordinació entre els ens locals ni amb els **altres actors** del mapa de cooperació al desenvolupament de la demarcació.

3. RECURSOS, INSTRUMENTS I FINANÇAMENT

→ CONCLUSIONS

La realitat demogràfica gironina, on la majoria dels municipis no superen els 1.000 habitants, **dificulta poder tenir gaires fons i, sobretot, tenir l'estructura tècnica i administrativa per obrir i mantenir convocatòries.**

Només 6 dels 221 municipis tenen una convocatòria de subvenció de lliure concurrència destinada a actuacions d'entitats en cooperació i educació global. Alguns més tenen convocatòries directes, que es destinen nominativament a entitats arrelades a aquell municipi.

S'ha identificat la **necessitat de mobilitzar més recursos econòmics i apuntalar el 0,7% de finançament**, com a mínim, tot marcant una fórmula pressupostària que, tot i la crisi econòmica, garanteixi i blindi aquest objectiu de cares a l'horitzó temporal del 2030.

Compliment del 0,7% anual en AOD. Dades de les capitals de comarca gironines segons pressupost executat any 2021*:

BANYOLES: 0,09%
FIGUERES: 0,16%
GIRONA: 0,50%
LA BISBAL D'EMPORDÀ: 0,07%
OLOT: 0,25%

**De Ripoll i Santa Coloma no s'ha pogut accedir a les dades. El càlcul del 0,7% aquí exposat correspon a la fórmula pròpia del FCCD, que es calcula des d'una lògica d'execució. És a dir, que s'agafa l'import executat de l'any N i es compara amb els ingressos propis d'aquell any N. En el cas de Girona, l'Ajuntament utilitza una fórmula de càlcul pròpia, segons la qual sí que arriba*

4. GOVERNANÇA DEL SISTEMA I COL-LABORACIÓ ENTRE ACTORS

CONCLUSIONS

A nivell local, s'ha identificat una mancança clara d'espais de participació i de cogovernança ciutadana orientades a la planificació, execució i seguiment de les polítiques públiques de cooperació. **Actualment només estan operatius dos consells de solidaritat i cooperació en el global de les comarques gironines** (Girona i Figueres).

A nivell provincial, tampoc hi ha espais formals de relació i coordinació estables entre els diferents actors del mapa de la cooperació a la demarcació (**administracions, entitats, espais de recerca com la UdG, FCCD, Generalitat**, etc). Espais necessaris per assolir una cooperació de banda ampla.

Per altra banda, s'ha observat una **manca de lideratge dels Ajuntaments en les polítiques públiques de cooperació**, que sovint es limiten al finançament d'actuacions d'entitats, posant el pes en elles i no pas en les administracions com a titulars d'obligacions. **La necessària col·laboració entre actors no es pot limitar a una relació mercantil** més semblant a l'externalització de serveis, **sinó que s'ha de basar en la cogovernança** real on cada agent assumeixi el seu propi rol.

ORIENTACIONS ESTRATÈGIQUES

O1. IMPULSAR ACCIONS DE DESENVOLUPAMENT BASEDES EN ENFOCAMENT BASAT EN GÈNERE I DRETS HUMANS. D'UNA COOPERACIÓ BASADA EN NECESSITATS, A UNA AMB ENFOC DE DRETS HUMANS I FEMINISTA

ACCIONS

Formació en EGiBDH als càrrecs electes i personal tècnic i administratiu

Creació d'espais d'intercanvi de bones pràctiques en EGiBDH

O2. CREAR MECANISMES DE COORDINACIÓ ESTRATÈGICA ENTRE MUNICIPIS

ACCIONS

Creació de la "Xarxa Girona. Municipis per a la cooperació al desenvolupament"
Una xarxa formada pels ajuntaments gironins, però que pot incloure la participació d'altres actors del mapa de la cooperació gironina per aportar expertesa, suport tècnic i polític i complementar les seves actuacions (Coordinadora d'ONG Solidàries, Dipsalut, FCCD, Consells Comarcals, ...)

Una xarxa que impulsaria les polítiques locals de cooperació als ajuntaments, des d'una mirada compartida i de col·laboració, fomentaria l'intercanvi de bones pràctiques i coneixements, i promouria la participació internacional.

ORIENTACIONS ESTRATÈGIQUES

03. DEFINIR PLANS DIRECTORS O DOCUMENTS ESTRATÈGICS QUE ORIENTIN LES POLÌTIQUES LOCALS DE MANERA INDIVIDUAL O MANCOMUNADA ENTRE MUNICIPIS

ACCIONS

Fer diagnòstic de la situació de la cooperació i solidaritat als pobles i ciutats

Engagar processos participatius per redactar plans directors i plans anuals, amb la participació activa d'entitats i agents amb expertesa com la Coordinadora d'ONG Solidàries i la UdG.

04. MILLORAR LA COORDINACIÓ I TREBALL EN XARXA AMB LA GENERALITAT

ACCIONS

Desplegar el Departament d'Acció Exterior i UE a la demarcació, inclosa la DG de cooperació al desenvolupament

Tenir presència estable de l'ACCD a la demarcació, per incorporar la visió i necessitats específiques de les comarques gironines i donar suport als ajuntaments

RECURSOS, INSTRUMENTS I FINANÇAMENT

01. POTENCIAR NOUS INSTRUMENTS I ADAPTACIÓ DELS ACTUALS

ACCIONS

Desenvolupar més instruments conjunts entre administracions gironines, que permetin als ajuntaments petits poder aportar

Incidir perquè l'augment de pressupost català impliqui major accés a les convocatòries de les entitats petites, baixant els llindars econòmics mínims

Activar un programa gironí de cooperació tècnica, d'intercanvi de coneixements i experteses entre ciutats gironines i del sud global

02. MOBILITZAR MÉS FINANÇAMENT EN BASE A RECURSOS PRIVATS I PÚBLICS

ACCIONS

Marcar la fórmula pressupostària que garanteixi una aportació mínima del 0,7% amb vistes a l'horitzó temporal del 2030

Engagar campanya de captació de fons complementaris des d'altres administracions i l'àmbit privat

03.SIMPLIFICACIÓ ADMINISTRATIVA

ACCIONS

Simplificar formularis i procediments burocràtics, per tal de no sobrecarregar tècnics i entitats

Harmonitzar els procediments entre administracions

Digitalitzar els procediments de les convocatòries tenint en compte, mecanismes d'acompanyament per contrarestar la bretxa digital

GOVERNANÇA I COL-LABORACIÓ

ENTRE ACTORS

01. FOMENTAR ELS ESPAIS DE COGOVERNANÇA EN EL SÍ DELS AJUNTAMENTS O EN MARC SUPRAMUNICIPALS

ACCIONS

Fomentar la creació de nous consells de cooperació municipals

Explorar altres mecanismes de participació

Creació de la "Xarxa Girona. Municipis per a la Cooperació al Desenvolupament"

O2 . IMPULSAR LA COHERÈNCIA DE POLÍTIQUES PER AL DESENVOLUPAMENT

ACCIONS

Programa de capacitació per als ajuntaments gironins

Potenciar l'intercanvi i la col·laboració amb els ens locals

És un projecte de:

COORDINADORA

Col.labora:

FONS CATALÀ
DE COOPERACIÓ
AL DESENVOLUPAMENT

Amb el suport de:

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

www.solidaries.org

